

PRÁCE S HUSTÝMI POROSTY OZIMÝCH OBILNIN.

Vzhledem k vegetačně příznivému průběhu zimy a chladnému, vlhkému začátku jara, jsou porosty ozimých pšenic a ječmenů na minimálně 60 % výměry ČR a Slovenska velmi husté. Proto se budeme v tomto textu věnovat právě práci s vyšší hustotou porostů ozimých obilnin.

Výživa porostů: Do fáze odnožování hustých porostů ozimých pšenic nepatří nitratový dusík, který je rychle přijatelný a silně podpoří další nárůst odnoží. Proto je lepší do takovýchto porostů umístit přednostně močovinu, která podpoří růst kořenů. Dávka dusíku by se do hustých porostů měla pohybovat do 30 kg/ha. Nemá smysl vyrábět další neproduktivní slámu. Co má ale smysl, to je mimokořenově vyživit porosty fosforem v dávce 1,5 kg P₂O₅ /ha. Pokud je teplota půdy do 10°C, je příjem fosforu kořeny minimální. Tímto zajistíme kvalitní vývoj klasu a omezíme redukce řad zrn v klasu. Doplňkově doporučíme po 0,3 l/ha Mn, Zn, Cu a B – tyto 4 mikroprvky. Dle dlouhodobých pokusů Ing. Karla Říhy, zvyšují obsah N, P, K, S v rostlině, oproti neošetřené kontrole, v průměru o 40 %.

Hustota porostu pšenic: Pokud hovoříme o ovlivňování hustoty, pak bychom si měli říci parametry, které musíme vzít v úvahu. **Členění odrůd – klasové odrůdy** mají optimální počet klasů/m² od 450 do 550. **Kompenzační odrůdy** se dle produktivity klasu pohybují v intervalu od 500 do 650 klasů/m². **Odrůdy tvořící výnos hustotou porostu a počtem zrn/m²** snáší i vyšší hustoty od 650 do 750 klasů/m². V odnožování můžeme brát jako bezpečné porosty s hustotou od 900 do 1500 klasů/m². S tím, že například u klasových typů platí logicky spodní hranice. V období odnožování platí jednoduchá zásada, že nemá smysl ředit porosty, které mají počet silných odnoží do dvojnásobku optima hustoty odrůdy. Parametry práce s porostem budou popsány dále.

Ranost odrůd: U raných odrůd musíme hlídat jejich vstup do sloupkování. U raných odrůd v nížinách jsme na mnoha místech již ve fázi, kdy můžeme zahájit krácení. Je jenom otázkou mírného zvýšení teplot, aby se kolénko začalo oddělovat a porosty vstoupily do sloupkování. Chladno a vlhko nám zahájení procesu sloupkování brzdí a porosty přirozeně morforeguluje. To nám rozšiřuje aplikační okno pro krácení.

Krácení porostů: Víc než polovina výměry porostů pšenic a ozimých ječmenů je přehoustlá. **Do hustých porostů pšenic** budeme doporučovat krácení trinexapacethylem, který porosty částečně ředí, zesiluje stěny stébel a silně krátí. **Do porostů pšenic, kde nechceme výrazně ovlivnit hustotu porostu** můžeme kombinovat 0,1 až 0,2 l/ha trinexapacethylu a 0,5 l/ha CCC. Tato kombinace výborně krátí a výrazně nezasahuje do hustoty porostu. Neutrální vůči hustotě porostu je i čisté prohexadione kalcium. **Do řídkých porostů pšenic** doporučujeme od 0,5 do 1 l/ha CCC s přidávkem 0,5 až 0,7 l/ha B pro zesílení pletiv. (Bór je výhodné přidat i do prohexadione kalcium).

Proč ředit velmi husté porosty? Pokud se pšenice dostane nad svoji optimální hustotu, pak nastávají procesy, které již nemusíme ovlivnit. Prvním problémem je tvorba parazitických odnoží, které nenesou klas a je to necíleně vynaložená energie porostem, kde výsledkem není zrno, ale sláma. Dalším problémem vysokých počtů klasů na m² je to, že takovýto porost je skoro nemožné kvalitně vyživit, a to ani při zvýšených nákladech. Důsledkem je pak menší až velký podíl zadního zrna a silné snížení obsahu dusíkatých látek v zrnu a zhoršení dalších kvalitativních parametrů. Jde o to, jak směřovat energii v rostlině. Od samotného začátku bychom měli mít na zřeteli hlavní prioritu a tou je velký počet zrn s vysokou HTS i kvalitou.

Optimální hustota porostu je předpokladem jak vysokého výnosu, tak i udržení jeho kvality

Ředění hustých porostů ENERGEN APIKÁLEM. Pokud chceme řešit hustotu porostu, pak bychom měli vzít v úvahu vláhový režim regionu. Protože sucho redukuje kořeny a má auxinový účinek tím, že postupně zesiluje hlavní stéblo a potlačuje růst ostatních. A pokud se auxinový účinek APIKÁLU potká se suchem, pak může být naředění porostů nadměrné. Proto je výhodné v suchých regionech použít do hustých porostů buď dělenou dávku APIKÁLU nebo počkat na další průběh počasí, jestli sucho dostatečně nenařadí porosty samo. Velkou výhodou přípravku ENERGEN APIKÁL jsou i jeho doplňující účinky. Obsah huminových látek odpovídá FULHUMU a v dávce 0,5 l/ha APIKÁLU razantně podpoří tvorbu velkých kořenů. Dále silně podporuje příjem a zpracování nitrátové formy dusíku a zadržuje vodu v rostlinách.

Prakticky budeme doporučovat aplikaci APIKÁLU v dávce 0,5 až 0,7 l/ha společně s krácením do porostů s počtem silných stébel nad 1700 klasů/m². Do velmi hustých porostů dáme dávku vyšší. Do porostů, které mají dvojnásobek hustoty svého optima, (například 1000 silných stébel u klasových typů), budeme doporučovat 0,3 až 0,5 l/ha. V příuškovém regionu volíme vždy nižší dávku. Do řidších porostů volíme paušálně jako přídavek ke krácení 0,1 l/ha APIKÁLU. (Tam kde krátíme CCC a trinexapacethylem, které odebírají asimiláty klasu a mohou při nižší úrovni výživy způsobit redukce zrn v klase). Výrobek ENERGEN APIKÁL můžeme bez rizika aplikovat od BBCH 29 do velmi hustých porostů až do poloviny sloupkování. Pozdější aplikace jsou často ve formě dělených dávek výhodné v regionech, kde bývá sucho a my si nejsme jisti, jak se nám bude porost vyvíjet. V půlce sloupkování je vývoj stébel jasný a my můžeme ještě porost doředit. Opakovaná aplikace APIKÁLU bývá nutná při chladném a vlhkém průběhu počasí, které porosty zahušťuje. Od druhé poloviny sloupkování v porostech lépe funguje ENERGEN AKTIVÁTOR.

Pěkný den přeje Jarda Mach – vývoj přípravků ENERGEN